


KAPITAŁ LUDZKI
 NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

 Projekt współfinansowany przez
 Unię Europejską w ramach
 Europejskiego Funduszu
 Społecznego

UNIA EUROPEJSKA
 EUROPEJSKI
 FUNDUSZ SPOŁECZNY


Nazwa przedmiotu		Kod ECTS	
Mentalność rosyjska		8.0.13758	
Nazwa jednostki prowadzącej przedmiot			
Zakład Pragmatyki Komunikacji i Dydaktyki Języka Rosyjskiego			
Studia			
wydział	kierunek	poziom	drugiego stopnia
Wydział Filologiczny	Filologia rosyjska	forma	stacjonarne
		moduł	Podstawowa
		specjalnościowy	
		specjalizacja	wszystkie
Nazwisko osoby prowadzącej (osób prowadzących)			
dr Tatiana Kopac			
Formy zajęć, sposób ich realizacji i przypisana im liczba godzin		Liczba punktów ECTS	
Formy zajęć		1	
Ćw. audytoryjne		15 godz. - obecność na zajęciach	
Sposób realizacji zajęć		8 godz. - praca własna studenta (w tym: przygotowanie prezentacji)	
zajęcia w sali dydaktycznej		2 godz. - przygotowanie do kolokwium i kolokwium	
Liczba godzin		Razem: 25 godz. = 1 ECTS	
Ćw. audytoryjne: 15 godz.			
Termin realizacji przedmiotu			
2024/2025 letni			
Status przedmiotu		Język wykładowy	
- obowiązkowy - fakultatywny (do wyboru)		rosyjski	
Metody dydaktyczne		Forma i sposób zaliczenia oraz podstawowe kryteria oceny lub wymagania egzaminacyjne	
- Analiza tekstów z dyskusją - Dyskusja - Praca w grupach - Prezentacje		Sposób zaliczenia	
		Zaliczenie na ocenę	
		Formy zaliczenia	
		- wykonanie pracy zaliczeniowej - projekt lub prezentacja - kolokwium	
		Podstawowe kryteria oceny	
		Student otrzymuje ocenę końcową na podstawie: <ul style="list-style-type: none"> • aktywnej pracy na zajęciach, czynnego uczestnictwa w dyskusjach – 30%; • przygotowania 1 prezentacji w parach – 20 %; • kolokwium pisemnego (zakres tematyczny: Treści programowe) – 50%. 	
Sposób weryfikacji założonych efektów uczenia się			

zakładany efekt uczenia się	Praca w grupach, dyskusja	Kolokwium	Analiza tekstów z dyskusją	Prezentacja
Wiedza				
K_W03	x	x	x	x
K_W06	x	x	x	x
K_W12	x	x	x	x
Umiejętności				
K_U01		x	x	x
K_U05	x	x	x	x
K_U07	x	x	x	x
Kompetencje				
K_K06		x	x	x

Określenie przedmiotów wprowadzających wraz z wymogami wstępnymi

A. Wymagania formalne

Wybór przedmiotu.

B. Wymagania wstępne

Znajomość języka rosyjskiego w stopniu umożliwiającym realizację efektów kształcenia założonych przez przedmiot.

Cele kształcenia

Cel kursu – przybliżenie zagadnień dotyczących mentalności rosyjskiej, omówienie cech charakteru narodowego w kluczu interdyscyplinarnym, bazując na analizie zjawisk kulturowo-językowych, ideowo-religijnych, dzieł sztuki, artefaktów, fenomenów. Proponuje się dyskusja nad fenomenem „duszy rosyjskiej”; zwraca się uwagę na stały i jednocześnie dynamiczny charakter identyfikacji narodowej, uwarunkowania językowe, historyczno-kulturowe, geograficzne. Cel nadrzędny – utwierdzenie tolerancyjnej postawy wobec odmiennego myślenia i zachowania, wypracowanie krytycznego spojrzenia na stereotypy myślowe, pogłębienie umiejętności komunikacji międzykulturowej.

Treści programowe

Pojęcie mentalności. Mentalność jako przedmiot badań interdyscyplinarnych. Mentalność rosyjska – duchowość/ „dusza”/ „ruszkij duch”. Źródła, ewolucja i tradycja mentalności rosyjskiej – krótki przegląd. Mentalność rosyjska w kontekście Rosyjskiej Idei i Prawosławia. Eurazjatyzm. Polacy i Rosjanie – dwie duszy. Rosjanie o sobie, o Zachodzie, innych narodach, innych religiach. Rosyjskie antynomie (myślenie skrajnościami). Droga jako metafora/symbol Rosji – przykłady z literatury. Mentalność rosyjska przez pryzmat paremii. „Rosyjskość” na przykładzie artefaktów, dzieł sztuki, postaci literackich. Przejaw mentalności w komunikacji (werbalnej, pozawerbalnej; etykieta).

Wykaz literatury

A. Literatura wymagana do ostatecznego zaliczenia zajęć:

A.1. wykorzystywana podczas zajęć

H. Кричевский, Русские глубинные скрепы. Культурный код национального характера, 2-е изд., Москва 2022.

O. Leszczak, Rosyjski etniczny obraz świata w aspekcie kulturowo-cywilizacyjnym i lingwosemiotycznym, Toruń 2014.

A. Сергеева, Русские: Стереотипы поведения, традиции, ментальность, Москва 2012.

M. Broda, „Zrozumieć Rosję?”. O rosyjskiej zagadce-tajemnicy, Łódź 2011.

A. de Lazari, Polskie i rosyjskie problemy z rosyjskością, Łódź 2009.

B. Колесов, Русская ментальность в языке и тексте, СПб 2007.

Dusza polska i rosyjska. Od Adama Mickiewicza i Aleksandra Puszkina do Czesława Miłosza i Aleksandra Sołżenicyna, red. Andrzej de Lazari, Warszawa 2004.

Polacy w oczach Rosjan. Rosjanie w oczach Polaków, red. R. Bobryk i J. Faryno, Warszawa 2000.

Г. Васильева, Умом Россию не понять, СПб 2000.

Mentalność rosyjska, red. A. Lazari, Katowice 1995.

A.2. studiowana samodzielnie przez studenta:

Materiały z dostępnych mediów w języku rosyjskim, polskim i in.

B. Жельвис, Эти странные русские, Москва 2002.

B. Literatura uzupełniająca

Idee w Rosji. Leksykon rosyjsko-polsko-angielski. T. I–V, red. A. de Lazari, Warszawa-Łódź 1999–2003.

H. Бердяев, Душа России, [w:] Idem, Судьба России, Москва 1918.

A. Зализняк, И. Левонтина, А. Шмелев, Ключевые идеи русской языковой картины мира, Москва 2005.

Ю. Прохоров, И. Стернин, Русские: коммуникативное поведение, Москва 2006.

Kierunkowe efekty uczenia się

K_W03, K_W06, K_W12
K_U01, K_U05, K_U07

Wiedza

K_W03, K_W06, K_W12
Student:

K_K06	<ul style="list-style-type: none"> • ma uporządkowaną wiedzę obejmującą terminologię, wybrane teorie i elementy metodologii z obszaru badań dot. mentalności Rosjan oraz komunikacji społecznej w Rosji (K_W03); • ma uporządkowaną, pogłębioną, szczegółową wiedzę z zakresu badań dot. mentalności Rosjan (na podstawie analizy wybranych zagadnień) (K_W06); • ma pogłębioną wiedzę o historycznej zmienności znaczeń w języku rosyjskim, zwłaszcza w obrębie badań nad mentalnością Rosjan i rosyjską tożsamością, z uwzględnieniem komunikacji międzypokoleniowej i międzykulturowej (K_W12).
	<p>Umiejętności</p> <p>K_U01, K_U05, K_U07</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi samodzielnie wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i integrować wiedzę o mentalności Rosjan z wykorzystaniem różnych źródeł zgodnie ze wskazówkami opiekuna naukowego oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy (K_U01); • posiada umiejętność merytorycznego argumentowania z wykorzystaniem własnych poglądów oraz poglądów innych autorów, formułowania wniosków oraz tworzenia syntetycznych podsumowań dotyczących mentalności i sposobów komunikacji Rosjan (K_U05); • definiuje, objaśnia i stosuje poprawnie w mowie i piśmie pogłębione zagadnienia właściwe dla badań nad mentalnością Rosjan w języku polskim i rosyjskim (K_U07).
	<p>Kompetencje społeczne (postawy)</p> <p>K_K06</p> <p>Student:</p> <ul style="list-style-type: none"> • potrafi przeprowadzić krytyczną analizę i interpretację różnych rodzajów wytworów kultury i literatury rosyjskiej stosując oryginalne podejścia, w oparciu o nowe osiągnięcia humanistyki, w tym badania nad kodem kulturowym i mentalnością rosyjską, w celu określenia znaczeń tych zjawisk, ich oddziaływania społecznego oraz miejsca w procesie historyczno-kulturowym Rosji (K_K06).
<p>Kontakt</p> <p>tatiana.kopac@ug.edu.pl</p>	